

Finanční arbitr

Legerova 1581/69, 110 00 Praha 1 – Nové Město
tel.: 257 042 094, e-mail: arbitr@finarbitr.cz
<https://www.finarbitr.cz>

Evidenční číslo: FA/11583/2017
Spisová značka (uvádějte vždy v korespondenci): FA/PS/141/2017

N á l e z

Finanční arbitr příslušný k rozhodování sporů podle § 1 zákona č. 229/2002 Sb., o finančním arbitrovi, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o finančním arbitrovi“), rozhodl v řízení zahájeném dne 30. 1. 2017 podle § 8 zákona o finančním arbitrovi o návrhu navrhovatele ■ (dále jen „Navrhovatel“), proti společnosti Česká spořitelna, a.s., IČO 45244782, se sídlem Olbrachtova 1929/62, 140 00 Praha 4, zapsané v obchodním rejstříku vedeném Městským soudem v Praze, spisová značka B 1171 (dále jen „Instituce“), vedeném podle tohoto zákona a zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), ve věci oprávnění nakládat s peněžními prostředky na vkladní knížce č. 1 ■, takto:

Návrh se podle § 15 odst. 1 zákona o finančním arbitrovi zamítá.

O d ů v o d n ě n í :

1. Předmět řízení před finančním arbitrem a zkoumání podmínek řízení

Navrhovatel se domáhá, aby mu Instituce umožnila jako osobě, které bylo za života majitele vkladní knížky uděleno oprávnění nakládat s peněžními prostředky na vkladní knížce, nakládat s peněžními prostředky na této vkladní knížce i po smrti majitele vkladní knížky.

Finanční arbitr vychází ze zjištění, že Instituce dne 11. 10. 1999 vystavila vkladní knížku č. ■, č. vkladového účtu ■ (dále jen „Vkladní knížka“), na jméno ■, r. č. ■ (dále jen „Majitel Vkladní knížky“). Finanční arbitr z podpisového vzoru ze dne 12. 1. 2000, který Instituce označila za plnou moc k Vkladní knížce, zjistil, že Navrhovatel je oprávněn nakládat s peněžními prostředky na účtu vedeném Institucí ke Vkladní knížce se specifickým symbolem shodným s číslem vkladového účtu Vkladní knížky, tj. ■ (dále jen „Podpisový vzor“).

Finanční arbitr považuje Navrhovatele za spotřebitele podle § 1 odst. 1 zákona o finančním arbitrovi, protože nezjistil, že Navrhovatel ve smluvním vztahu s Institucí nevystupuje jako fyzická osoba, která nejedná v rámci své obchodní nebo jiné podnikatelské činnosti, jak definují spotřebitele hmotněprávní předpisy.

Finanční arbitr ze seznamů regulovaných a registrovaných subjektů finančního trhu, který vede Česká národní banka, zjistil, že Instituce je bankou, tj. osobou oprávněnou přijímat vklady a poskytovat platební styk ve smyslu § 1 odst. 1 písm. a) a § 1 odst. 3 písm. c) zákona č. 21/1992 Sb., o bankách, ve znění pozdějších předpisů.

K rozhodování sporu mezi Navrhovatelem a Institucí je finanční arbitr příslušný, neboť se jedná o spor mezi spotřebitelem a poskytovatelem platebních služeb při poskytování platebních služeb podle § 1 odst. 1 písm. a), anebo o spor mezi spotřebitelem a osobou, která vede jiný než platební účet, při vedení tohoto účtu podle § 1 odst. 1 písm. i), ve spojení s § 3 odst. 1 a 2 zákona o finančním arbitrovi, když k rozhodování tohoto sporu je podle § 7 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „občanský soudní řád“), dána pravomoc českého soudu.

2. Skutková zjištění

Finanční arbitr ze shromážděných podkladů zjistil, že

- a) Instituce vystavila dne 11. 10. 1999 Vkladní knížku; to vyplývá z otisku přední strany Vkladní knížky, kterou předložil Navrhovatel;
- b) Vkladní knížku Instituce vedla na Majitele Vkladní knížky; to vyplývá z otisku přední strany Vkladní knížky, kterou předložil Navrhovatel;
- c) Majitel vkladní knížky zmocnil s účinností ode dne 12. 1. 2000, 9:15 hod. Navrhovatele k nakládání s Vkladní knížkou, to vyplývá z Podpisového vzoru, který předložila Instituce.
- d) dne 8. 1. 2017 Majitel Vkladní knížky zemřel; to vyplývá z kopie úmrtního listu, který předložil Navrhovatel;
- e) dne 19. 1. 2017 Navrhovatel požádal Instituci neúspěšně o vyplacení zůstatku vkladu na Vkladní knížce; to vyplývá ze záznamu o jednání s podatelem, který předložil Navrhovatel.

3. Rozhodná právní úprava

Vkladní knížka byla ke dni 11. 10. 1999 potvrzením Instituce o přijetí vkladu ve smyslu § 778 až 785 zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „občanský zákoník“), resp. ve znění účinném do dne 31. 12. 2013.

Dne 1. 1. 2014 nabyl účinnosti zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník (dále jen „nový občanský zákoník“), který občanský zákoník nahradil.

Podle § 3028 odst. 3 nového občanského zákoníku platí, že *„[n]ení-li dále stanoveno jinak, řídí se jiné právní poměry vzniklé přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, jakož i práva a povinnosti z nich vzniklé, včetně práv a povinností z porušení smluv uzavřených přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, dosavadními právními předpisy. To nebrání ujednání stran, že se tato jejich práva a povinnosti budou řídit tímto zákonem ode dne nabytí jeho účinnosti.“*

Podle § 3077 odst. 1 věty první nového občanského zákoníku platí, že *„[ú]čet se řídí tímto zákonem ode dne nabytí jeho účinnosti, i když k uzavření smlouvy o účtu došlo před tímto dnem.“* Protože se s účinností nového občanského zákoníku stala vkladní knížka účtem, použijí se na právní vztah z vkladních knížek příslušná ustanovení nového občanského zákoníku (§ 2662 až 2668, § 2676 až 2679), i když právní vztah z vkladní knížky vznikl před 1. 1. 2014.

Podle § 3077 odst. 1 věty druhé nového občanského zákoníku současně platí, že *„vznik této smlouvy, jakož i práva a povinnosti z ní vzniklé přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona se však posuzují podle dosavadních právních předpisů“.*

Vznik právního vztahu z Vkladní knížky a práva a povinnosti z něho vzniklé před 1. 1. 2014 se tedy řídí příslušnými ustanoveními občanského zákoníku, zejména ustanoveními § 778 až 785.

4. Rozhodná smluvní úprava

Z otisku přední strany Vkladní knížky, kterou předložil Navrhovatel, vyplývá, že „[v]kladový vztah mezi Českou spořitelnou, a.s. a klientem se řídí obchodními podmínkami spořitelny pro vedení vkladu na vkladních knížkách“; tedy že nedílnou součástí Vkladní knížky se staly všeobecné podmínky Instituce pro vedení vkladů na vkladních knížkách, v tomto případě ve znění účinném ode dne 1. 5. 1998 (dále jen „Podmínky“);

Podle čl. 10 Podmínek platí, že „[v]kladatel může být zastoupen osobou, která své oprávnění jednat za vkladatele prokáže ověřenou plnou mocí nebo jiným dokladem osvědčujícím jednat za vkladatele (např. rozhodnutím soudu v rámci dědického řízení nebo rozhodnutím opatrovnického soudu).“

Podle strany 2 Podpisového vzoru platí, že „osoby rozdílné od majitele (majitelů) účtu zmocňují (zmocňujeme) k disponování s prostředky na účtu způsobem uvedeným v podpisovém vzoru“; Podle strany 1 Podpisového vzoru platí následující způsob podepisování dokladů k účtu: „Bez podpisového vzoru. Disponování po přeložení VK a průkazu totožnosti“;

5. Oprávnění nakládat s peněžními prostředky na Vkladní knížce

Oprávnění nakládat s Vkladní knížkou bylo založeno Podpisovým vzorem s účinností od dne 12. 1. 2000, práva a povinností plynoucí z Podpisového vzoru jako plné moci se řídí občanským zákoníkem.

Protože právní úprava vkladních knížek obsažená v § 778 až 785 občanského zákoníku zánik plné moci pro nakládání s vkladem na vkladní knížce v případě smrti zmocnitele nijak neupravuje, platí právní úprava obecné plné moci obsažená v § 31 a násl. občanského zákoníku. Podle § 33b odst. 2 občanského zákoníku přitom platí, že „[p]lná moc zaniká smrtí zmocnitele, nevyplývá-li z jejího obsahu něco jiného“.

Jelikož Majitel Vkladní knížky v Podpisovém vzoru otázku zániku oprávnění nakládat s vkladem pro případ své smrti nijak neupravil, a otázku zániku oprávnění nakládat s vkladem pro případ smrti Majitele Vkladní knížky nijak neupravují ani Podmínky, oprávnění Navrhovatele k nakládání s vkladem na Vkladní knížce zanikla okamžikem smrti Majitele Vkladní knížky, tj. ke dni 8. 1. 2017. Navrhovatel současně nepředložil jiný doklad, který by osvědčil jeho oprávnění jednat s Institucí v právním vztahu založeném Vkladní knížkou.

Pohledávka z Vkladní knížky se stala ke dni úmrtí Majitele Vkladní knížky předmětem pozůstalosti ve smyslu § 1475 odst. 2 nového občanského zákoníku. Navrhovatel se tak bude moci domáhat vyplacení zůstatku na Vkladní knížce po skončení řízení o pozůstalosti (§ 98 a násl. zákona č. 292/2013 Sb., o zvláštních řízeních soudních, ve znění pozdějších předpisů), a to v případě, že soud vedoucí řízení o pozůstalosti určí jako dědice vkladu potvrzeného Vkladní knížkou právě Navrhovatele.

Na základě všech výše uvedených skutečností rozhodl finanční arbitr tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto nálezu.

P o u č e n í o o d v o l á n í :

Proti tomuto nálezu lze podle § 16 odst. 1 zákona o finančním arbitrovi do 15 dnů od jeho doručení podat písemně odůvodněné námitky k finančnímu arbitrovi. Práva podat námitky se lze vzdát. Včas podané námitky mají odkladný účinek.

Podle § 17 odst. 1 zákona o finančním arbitrovi, nález, který již nelze napadnout námitkami, je v právní moci.

V Praze dne 18. 7. 2017

otisk úředního razítka

Mgr. Monika Nedelková
finanční arbitr